

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชน ตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 : ศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้นำชุมชนในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	นายชุมสาย จันทน์หอม
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ เกี่ยวกิ่งแก้ว ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนัน อนุমানราชชน กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณีรัฐ ชพานนท์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อต้องการทราบว่า เจตนารมณ์อันแน่วแน่ของสมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับประชาชน ที่มุ่งหวังให้ปวงชนชาวไทยได้มีรัฐธรรมนูญที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพอย่างแท้จริงนั้น ได้รับการตอบสนองจากประชาชนเพียงใด บทบัญญัติที่มีอยู่ในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ในหมวดสิทธิและหน้าที่ของประชาชน หากประชาชนไม่ได้รับรู้และเข้าใจแล้ว บทบัญญัติดังกล่าวก็เป็นเพียงตัวหนังสือที่ไร้ประโยชน์ แต่ถ้าหากประชาชนรู้และเข้าใจถึงสิทธิของตนแล้ว ก็น่าจะกล่าวได้ว่าความตั้งใจของสมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญนั้น ประสบผลสำเร็จ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้มุ่งไปที่ตัวผู้นำชุมชน เพราะผู้นำชุมชนนอกจากจะเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นแล้ว ยังเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับประชาชน เมื่อผู้นำในชุมชนท้องถิ่นมีความรู้และเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแล้ว ประชาชนในชุมชนหรือท้องถิ่นย่อมมีโอกาสรับรู้และเข้าใจด้วย อย่างน้อยเมื่อประชาชนมีปัญหาที่สามารถพึ่งพาผู้นำชุมชนของตนเองได้ และได้รับการชี้แจงอย่างถูกต้อง

การวิจัยตั้งสมมติฐานว่า ผู้นำชุมชนมีความรู้และความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 แตกต่างกันไป ความแตกต่างของระดับความรู้ความเข้าใจนั้นแตกต่างกันไปตามตัวแปรอิสระต่างๆ ที่เป็นพื้นฐานของผู้นำแต่ละท่าน ความแตกต่างของระดับความรู้และความเข้าใจของกลุ่มผู้นำชุมชนเหล่านี้สามารถพิสูจน์ได้ด้วยวิธีการทางสถิติในระดับที่ยอมรับว่ามีนัยสำคัญ

ผลการศึกษาโดยการออกแบบสอบถามไปยังผู้นำชุมชนและผู้นำท้องถิ่นที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า ผู้นำชุมชนในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่โดยส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2540 เป็นอย่างดี โดยเฉพาะสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน ทั้งนี้หาใช่เป็นเพราะการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาให้ความรู้จากทางราชการแต่อย่างใด แต่เพราะเนื่องมาจากการที่ผู้นำชุมชนและผู้นำท้องถิ่นส่วนใหญ่สนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านทางสื่อมวลชนที่ได้ทำการเผยแพร่ความรู้เรื่องรัฐธรรมนูญในช่วงที่มีการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ บทบัญญัติเรื่องสิทธิเสรีภาพในรัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. 2540 ส่วนใหญ่เป็นสาระที่เป็นสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานอยู่แล้ว และมาตราบางมาตราได้เคยถูกบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ฉบับก่อนหน้าแล้ว อย่างไรก็ตาม บทบัญญัติในเรื่องสิทธิทางการเมืองของประชาชนซึ่งถือเป็นเรื่องใหม่นั้น ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำชุมชนยังมีความสับสนและถือว่าผู้นำชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องนี้ในระดับที่ไม่สูงนัก

Thesis Title	Knowledge and Comprehension of People's Rights and Obligation in the Constitution (B.E.2540): A Case Study of Community Leaders in Amphoe Muang, Chiang Mai		
Author	Mr. Jumsai Janhom		
M.A.	Political Science		
Examining Committee	Associate Prof. Somsak Keawkingkeo	Chairman	
	Assistant Prof. Dr. Tanun Anumanrajadhon	Member	
	Assistant Prof. Nat Chaparnond	Member	

Abstract

The purpose of this research is to investigate that as the main ideas of the members of the parliament who formed the people's constitution to give and protect the right and freedom completely, then what are the respond from them. The acts and articles which have been put in the 1997 constitution are focus on people's rights and obligation. If they are unaware of receiving of these two abstract rewards then the constitution become useless. However, if the people know and aware about their rights, the members who formed this constitution should be proud of and happy.

The study aimed at the community leaders because not only they are the people representative they are also living very close to their people. It is believed that when their leaders know and aware about their rights and obligation, the people must know as well. The leaders at least they can explain and solve their clients problem.

The research hypothesized that there are different levels of knowledge about the rights and obligation among groups of leaders. The differences depend on special characteristics of the leaders themselves such as level of education for instance.

The researcher has sent questionnaires to the leaders in Amphoe Muang Chiang Mai. The results show that the leaders know well about their rights and obligation said in the 1997 constitution. This situation happens is not because of teachings and seminars organize by the government employees but because of their own awareness and interests in changing of social movement through many kind of mass communication campaigning, especially the right and freedom mentioned in the 1997 constitution are all basic need of people. Some of the acts and articles were mentioned in the previous constitutions. However, the acts those try to focus of people's rights in political behavior which seem to be new for them are still confused among community leaders in general.